

nordiske lande. Redegørelsen viser, at der er en række forskelle på ofrenes retsstilling i de nordiske lande.

Jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve, at vi i Danmark inden for de senere år har taget en række tiltag med henblik på at styrke retsstillingen for ofre for forbrydelser.

Således har ofre for de groveste forbrydelser – bl.a. ofre for volds- og sædelighedsforbrydelser – som altovervejende hovedregel ret til at få beskikket en advokat til at bistå sig under straffesagen. Jeg har i december 2002 fremsat et lovforslag, der bl.a. indebærer, at adgangen til advokatbeskikkelse udvides til også at omfatte personer, der har været udsat for menneskehandel.

Endvidere indeholder straffeloven en særlig regel, hvorefter forældelsesfristen for visse sædelighedsforbrydelser først regnes fra den dag, hvor ofret fylder 18 år.

Desuden findes der i dag et landsdækkende net af lokale og uafhængige offerrådgivninger, hvor der tilbydes ofre for forbrydelser støtte og vejledning af frivillige støttepersoner. Der er således etableret offerrådgivninger i samtlige landets 54 politikredse. Hertil kommer, at ofre for særligt udsatte grupper (røveri, vold, voldtægt mv.) kan få offentligt tilskud til psykologbistand.

Offererstatningsloven sikrer i vidt omfang, at ofre kan få erstatning fra staten, f.eks. hvis gerningsmanden til forbrydelsen ikke kan findes, eller hvis gerningsmanden, som det ofte er tilfældet, ikke har økonomisk mulighed for at betale erstatning. Der er i 2002 gennemført en ændring af loven således, at sociale ydelser mv. ikke længere skal fratrækkes i offererstatningen. Endvidere er der i 2003 indført mulighed for, at efterladte til en person, som er afgået ved døden som følge af en forbrydelse, i særlige tilfælde kan ydes en godtgørelse for den lidelse eller krænkelse, som dødsfaldet indebærer for den efterladte.

Ofret har naturligvis adgang til at kræve erstatning direkte af gerningsmanden. Ofret kan imidlertid normalt gennem anklagemyndigheden nedlægge påstand om erstatning under straffesagen, således at ofret undgår selv at skulle anlægge retssag for at gennemføre erstatningskravet.

Et selvstændigt spørgsmål, når det drejer sig om ofres rettigheder, er spørgsmålet om ofrets processuelle stilling under straffesagen. I Finland og Sverige er ofret på flere punkter stillet som part i straffesagen og kan f.eks. stille

spørgsmål til tiltalte under straffesagen og procedere skyldsspørgsmålet, mens dette ikke er tilfældet i Danmark, Island og Norge.

Den gældende ordning i Danmark hviler på den principielle opfattelse, at straffesager bør føres af anklagemyndigheden på ofrets og samfundets vegne på grundlag af saglige og objektive kriterier, og ikke bør betragtes som en sag mellem to civile parter. Anklagemyndigheden er bl.a. bundet af et såkaldt objektivitetsprincip, hvorefter det ikke alene er anklagemyndighedens opgave at sikre, at skyldige dømfældes, men også at uskyldige ikke strafforfølges. En ordning, hvorefter ofret har partsbeføjelser i selve straffesagen og kan afhøre tiltalte og vidner, procedere mv., ville indebære en grundlæggende ændring i forhold til de principielle synspunkter, som de gældende regler bygger på.

Jeg lægger imidlertid stor vægt på at sikre ofre for en forbrydelse den bedst mulige støtte og bistand, og jeg vil derfor også nøje gennemgå redegørelsen fra det norske justitsministerium. Vurderingen af, hvilken retsstilling ofre bør have, har ændret sig gennem de senere år i lande, vi normalt sammenligner os med, og jeg finder det derfor rigtigt, at der bliver lejlighed til at genvurdere den gældende ordning i Danmark – bl.a. i lyset af udviklingen i andre lande.

Justitsministeriet vil på den baggrund i løbet af foråret udarbejde et notat om spørgsmålet om ofres retsstilling i Danmark sammenlignet med retsstillingen i de øvrige nordiske lande. Når notatet foreligger, vil jeg sende det i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer på området med henblik på herved at få grundlag for nærmere at vurdere, om der måtte være anledning til nye initiativer.

Spm. nr. S 1949

Til justitsministeren (12/2 03) af:

Jann Sjursen (KRF):

»Vil ministeren oplyse, om der altid gives tilladelse til provokeret abort på fostre med påvist kromosomsygdom?«

Begrundelse

Efter abortlovens § 3, stk. 1, nr. 3, (genetisk indikation) kan en kvinde få tilladelse til svanger-